

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ett positivt kreditupplysningsregister och till lagar som har samband med den

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ett positivt kreditupplysningsregister och till lagar som har samband med den (RP 22/2022 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Ekonomiutskottet (EkUB 17/2022 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ett positivt kreditupplysningsregister

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Det positiva kreditupplysningsregistret och lagens syfte

Denna lag innehåller bestämmelser om ett riksomfattande register med kreditupplysningar (*det positiva kreditupplysningsregistret*), som syftar till att säkerställa tillgången till kreditupplysningar för de ändamål som anges nedan, samt om skyldigheten att anmäla uppgifter till registret och om rätten att få uppgifter ur registret.

Syftet med denna lag är att förebygga överskuldsättning genom att säkerställa att det särskilt vid bedömning av kreditvärdigheten vid kreditgivning finns tillgång till tillförlitliga kreditupplysningar och genom att förbättra fysiska personers möjligheter att hantera sin egen ekonomi. Syftet med lagen är dessutom att inom uppföljningen och övervakningen av den finansiella sta-

Riksdagens svar RSv 93/2022 rd

biliteten och kreditmarknaden främja tillgången på tillförlitliga uppgifter som beskriver kreditmarknaden.

2 §

Personuppgiftsansvarig

Personuppgiftsansvarig för det positiva kreditupplysningsregistret är Inkomstregisterenheten vid Skatteförvaltningen. Inkomstregisterenheten och Skatteförvaltningen är dock gemensamt personuppgiftsansvariga när det gäller det tekniska underhållet av, funktionaliteten och informationssäkerheten hos och utvecklandet av det positiva kreditupplysningsregistrets informationssystem. Inkomstregisterenheten svarar för mottagandet, bevarandet och utlämnandet av personuppgifter och av kreditupplysningar och andra uppgifter som har samband med dem samt för den personuppgiftsansvariges i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan *den allmänna dataskyddsförordningen*, föreskrivna övriga skyldigheter samt för tillgodoseendet av de registrerades rättigheter.

Inkomstregisterenheten och Skatteförvaltningen sköter dessutom de övriga uppgifter som föreskrivs för dem i denna lag.

3 §

Sekretess

Med undantag för den anmälningsskyldiges namn och företags- och organisationsnummer eller utländska organisationsnummer är de uppgifter som registrerats i det positiva kreditupplysningsregistret sekretessbelagda. På det positiva kreditupplysningsregistret tillämpas i övrigt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), nedan *offentlighetslagen*, dock så att uppgifter, med undantag för den anmälningsskyldiges namn och företags- och organisationsnummer eller utländska organisationsnummer, endast får lämnas ut ur det positiva kreditupplysningsregistret för de ändamål som anges i denna lag och för de ändamål som anges i 11 och 12 §, 26 § 3 mom. och 29 § 1 mom. 3 och 4 punkten i offentlighetslagen.

Trots bestämmelserna i 16 § 3 mom. i offentlighetslagen får Inkomstregisterenheten göra de anmälningsskyldigas namn och företags- och organisationsnummer eller utländska organisationsnummer allmänt tillgängliga i ett elektroniskt datanät. Personuppgifter ska kunna sökas i ett elektroniskt datanät endast som enskild sökning.

Riksdagens svar RSv 93/2022 rd

2 kap.

Uppgifter som registreras i det positiva kreditupplysningsregistret

4 §

Uppgifter om fysiska personer

Till det positiva kreditupplysningsregistret ska anmälas uppgifter om sådana fysiska personer som då de beviljas kredit är bosatta i Finland och har finsk personbeteckning. Till det positiva kreditupplysningsregistret får även anmälas uppgifter om sådana fysiska personer som då de beviljas kredit inte är bosatta i Finland om de har finsk personbeteckning och inkomster från Finland eller något annat särskilt band till Finland.

5 §

Identifierings- och kontaktuppgifter för fysiska personer

I det positiva kreditupplysningsregistret registreras som identifieringsuppgifter för fysiska personer personbeteckningen och i de situationer som avses i 6 § 1 mom. 2 punkten företags- och organisationsnumret.

I det positiva kreditupplysningsregistret registreras dessutom de uppgifter som avses i 13 § 1 mom. 1, 2, 16 och 20—22 punkten i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009) i fråga om sådana fysiska personer som getts finsk personbeteckning, samt ändringar i uppgifterna i fråga.

Inkomstregisterenheten har rätt att uppdatera sina uppgifter utifrån befolkningsdatasystemet och att kontrollera fysiska personers personuppgifter i syfte att konstatera uppgifternas riktighet. Inkomstregisterenheten har rätt att uppdatera och kontrollera de uppgifter i det positiva kreditupplysningsregistret som hänför sig till en fysisk persons näringsverksamhet utifrån uppgifterna i handelsregistret och företags- och organisationsdatasystemet.

6 §

Uppgifter om krediter

I det positiva kreditupplysningsregistret registreras i 7—15 § avsedda uppgifter om enligt avtal beviljade

1) konsumentkrediter som omfattas av 7 eller 7 a kap. i konsumentskyddslagen (38/1978) samt krediter som enligt 7 kap. 1 § 2 och 3 mom. i den lagen kan jämföras med sådana krediter,

2) krediter, betalningsuppskov eller andra motsvarande ekonomiska arrangemang som beviljats andra fysiska personer än konsumenter, om ränta eller andra kostnader tas ut för arrangemanget enligt vad som avtalats.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. 2 punkten registreras i det positiva kreditupplysningsregistret dock inte uppgifter om

1) kreditavtal enligt vilka fysiska personer har rätt att i betalningsposter betala priset på en nytighet som levereras fortlöpande under avtalsperioden,

Riksdagens svar RSv 93/2022 rd

2) hyresavtal eller andra avtal som ger fysiska personer besittningen till en vara, om varans kontantpris och kreditkostnaderna enligt avtalsvillkoren ska betalas under hyresperioden eller om det framgår av villkoren att fysiska personer kan bli ägare till varan på annat sätt när avtalet löper ut.

7 §

Uppgifter som registreras som basuppgifter om krediten

I det positiva kreditupplysningsregistret registreras i fråga om krediter som enligt 6 § ska registreras i registret följande basuppgifter om krediten:

1) den anmälningsskyldiges namn, det namn eller den bifirma som den anmälningsskyldige använder vid marknadsföringen samt företags- och organisationsnummer eller, om sådant saknas, utländskt organisationsnummer,

2) kreditens nummer,

3) uppgift om huruvida det är fråga om en kredit som den anmälningsskyldige lämnat i egenskap av kreditgivare eller en kredit som den anmälningsskyldige förmedlat i egenskap av förmedlare av person-till-person-lån,

4) antalet gäldenärer,

5) datum för ingående av kreditavtalet,

6) uppgift om huruvida det är fråga om en engångskredit eller en fortlöpande kredit,

7) uppgift om huruvida det är fråga om ett hyresavtal eller ett annat sådant avtal som ger konsumenten besittningen till en vara, om varans kontantpris och kreditkostnaderna enligt avtalsvillkoren ska betalas under hyresperioden eller om det framgår av villkoren att konsumenten kan bli ägare till varan på annat sätt när avtalet går ut (*leasingavtal*),

8) kreditvalutan,

9) i fråga om konsumentkrediter uppgift om huruvida det är fråga om en kredit som omfattas av 7 eller 7 a kap. i konsumentskyddslagen samt huruvida det är fråga om en sådan nyttighetsbunden kredit som avses i 7 kap. 7 § 3 punkten i den lagen,

10) engångskostnader som ska betalas i samband med ingåendet av kreditavtalet,

11) uppgift om att krediten har överförts samt mottagarens företags- och organisationsnummer, eller om sådant saknas, mottagarens namn och utländska organisationsnummer,

12) uppgift om kreditavtalets upphörande och datum för detta.

I det positiva kreditupplysningsregistret registreras i fråga om engångskrediter utöver vad som föreskrivs i 1 mom. följande uppgifter:

1) kreditens ändamål,

2) amorteringssätt och amorteringsintervall,

3) beviljat och lyft kreditbelopp,

4) den sista förfallodagen enligt betalningsprogrammet, om den är känd.

I det positiva kreditupplysningsregistret registreras i fråga om fortlöpande krediter utöver vad som föreskrivs i 1 mom. följande uppgifter:

1) kreditgräns,

2) det kreditbelopp som lyfts kalenderdagen efter den månatliga förfallodagen eller, om en månatlig förfallodag saknas, månadens sista kalenderdag samt värderingsdagen för det kreditbelopp som lyfts.

Riksdagens svar RSV 93/2022 rd

Inkomstregisterenheten har rätt att uppdatera och kontrollera uppgifterna i det positiva kreditupplysningsregistret om en anmälningsskyldig utifrån uppgifterna i handelsregistret och företags- och organisationsdatasystemet.

8 §

Ränteuppgifter

I det positiva kreditupplysningsregistret registreras i fråga om krediter som avses i 6 § följande uppgifter om räntan på krediten:

- 1) den totala ränta som tas ut för krediten,
- 2) räntemarginalen,
- 3) grunden för bestämmande av räntan,
- 4) räntebindningsperiodens längd,
- 5) i fråga om konsumentkrediter den effektiva räntan för krediten vid tidpunkten för ingående av kreditavtalet,
- 6) datum när perioden med fast ränta löper ut och grunden för bestämmande av räntan efter det att perioden med fast ränta löpt ut,
- 7) den nedre och övre gränsen för räntekorridoren,
- 8) det räntetak som baserar sig på ränteskyddet,
- 9) datum när ränteskyddet upphör.

9 §

Uppgifter om säkerheter

I det positiva kreditupplysningsregistret registreras i fråga om krediter som avses i 6 § följande uppgifter om säkerheter:

- 1) uppgift om huruvida det ställts en säkerhet för krediten,
- 2) typen av säkerhet,
- 3) borgensmannens personbeteckning.

10 §

Amorteringsuppgifter

I det positiva kreditupplysningsregistret registreras i fråga om krediter som avses i 6 § det datum då den i kreditavtalet överenskomna amorteringsfria perioden börjar och upphör.

I det positiva kreditupplysningsregistret registreras i fråga om engångskrediter utöver vad som föreskrivs i 1 mom. följande uppgifter:

- 1) beloppet av den betalda amorteringen,
- 2) beloppet av den betalda räntan,
- 3) kreditkostnader som betalats utöver räntan,
- 4) datum för den i 1—3 punkten avsedda betalningen,

Riksdagens svar RSv 93/2022 rd

5) kreditens saldo efter amorteringen.

I det positiva kreditupplysningsregistret registreras i fråga om fortlöpande krediter utöver vad som föreskrivs i 1 mom. de uppgifter som avses i 2 mom. 2—4 punkten.

11 §

Uppgifter om leasingavtal

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 7–10 § registreras i det positiva kreditupplysningsregistret i fråga om leasingavtal endast de uppgifter som avses i 7 § 1 mom. samt dessutom följande uppgifter:

- 1) datum då avtalsperioden börjar, om det avviker från den dag då kreditavtalet ingås,
- 2) beloppet av den månatliga betalningsposten,
- 3) beloppet av den ränta som ingår i den månatliga betalningsposten,
- 4) beloppet av de kreditkostnader utöver räntan som ingår i den månatliga betalningsposten,
- 5) beloppet av den avtalade slutliga köpesumman, om avtalet förutsätter inlösen.

12 §

Uppgifter om dröjsmål med betalningar

I det positiva kreditupplysningsregistret registreras i fråga om krediter som avses i 6 § följande uppgifter om ett sådant dröjsmål med betalningen i anslutning till krediten som varat minst 60 dagar från förfallodagen:

- 1) förfallodagen för en betalningspost,
- 2) det obetalda beloppet av en betalningspost.

I det positiva kreditupplysningsregistret registreras dessutom uppgifter om uppsägning av krediten och om uppsägningsdagen, om krediten på grund av dröjsmålet med betalning har förfallit till betalning i sin helhet.

13 §

Uppgifter om skuldsanering och företagssanering

I det positiva kreditupplysningsregistret registreras även kredit- och gäldenärsspecifika uppgifter om att krediten omfattas av ett betalningsprogram enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) eller av ett saneringsprogram enligt lagen om företagssanering (47/1993) eller att skuldsaneringen eller saneringsprogrammet har förfallit.

14 §

Inkomstuppgifter

I det positiva kreditupplysningsregistret registreras de i det inkomstregister som avses i lagen om inkomstdatasystemet (53/2018) införda uppgifter som är nödvändiga vid beräkningen av en registrerad brutto- och nettoinkomster.

Riksdagens svar RSv 93/2022 rd

Med *nettoinkomst* avses en betalning från vilken dragits av förskottsinnehållning eller källskatt, de obligatoriska försäkringspremier som avses i 96 § 1 mom. i inkomstskattelagen (1535/1992) till den del de inte ingår i förskottsinnehållningen, ersättningar som tas ut för naturaförmåner samt andra poster som dras av från betalningen.

Inkomstregisterenheten svarar för beräkningen av brutto- och nettoinkomster.

I det positiva kreditupplysningsregistret registreras även uppgift om de av gäldenärens inkomster som utretts för bedömningen av gäldenärens kreditvärdighet.

15 §

Frivilligt kreditförbud

I det positiva kreditupplysningsregistret registreras uppgift om ett av en fysisk person anmält frivilligt kreditförbud som gäller för viss tid eller tills vidare.

Av en anteckning om kreditförbud ska det framgå om orsaken till anteckningen är en ökad risk för missbruk av personuppgifter, en omständighet som hänför sig till den fysiska personens ekonomihantering eller någon annan omständighet.

Den fysiska personen kan när som helst förnya, uppdatera eller radera en anteckning om kreditförbud.

Trots sekretessbestämmelserna får uppgift om ett frivilligt kreditförbud lämnas ut ur det positiva kreditupplysningsregistret till aktörer som bedriver kreditupplysningsverksamhet för registrering i det kreditupplysningsregister som avses i kreditupplysningslagen (527/2007) och för utlämnande av uppgifter ur registret vidare för ändamål som avses i 19 § i den lagen. Utlämnande av uppgifter förutsätter att den fysiska personen ger sitt samtycke till detta. Av samtycket ska det framgå att det har getts frivilligt och uttryckligen samt med vetskap om för vilka ändamål uppgifterna lämnas ut. Samtycket kan ges och när som helst återkallas via den e-tjänst som avses i 27 § eller genom att underrätta Inkomstregisterenheten om detta. Inkomstregisterenheten ska lämna underrättelse om återkallande av ett samtycke till dem av de aktörer som bedriver kreditupplysningsverksamhet som uppgiften om kreditförbud har lämnats ut.

Avgift tas inte ut för anteckning om kreditförbud, för avlägsnande av anteckningen eller för annan behandling av anteckningen.

3 kap.

Anmälningsskyldighet och anmälan av uppgifter till det positiva kreditupplysningsregistret

16 §

Anmälningsskyldighet

Skyldiga att anmäla uppgifter till det positiva kreditupplysningsregistret i fråga om konsumentkrediter och därmed jämförbara krediter är följande näringsidkare (*anmälningsskyldiga*):

1) tillsynsobjekt enligt 4 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen (878/2008) samt sådana i Finland etablerade filialer till utländska EES-tillsynsobjekt och utländska tillsynsobjekt enligt 4 § 5 mom. i den lagen som tillhandahåller tjänster i Finland utan att etablera filial,

Riksdagens svar RSV 93/2022 rd

2) kreditgivare och kreditförmedlare som antecknats i det register som avses i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare (853/2016).

Skyldiga att anmäla uppgifter till det positiva kreditupplysningsregistret är dessutom

1) näringsidkare som avses i 1 mom., om de beviljar andra fysiska personer än konsumenter kredit,

2) sådana andra i Finland eller en annan EES-stat etablerade näringsidkare än de som avses i 1 mom. som i syfte att få inkomst eller annan ekonomisk nytta yrkesmässigt lämnar kredit till andra fysiska personer än konsumenter, utom när näringsidkaren lämnar kredit i Finland endast sporadiskt eller endast för att finansiera anskaffning av de varor eller tjänster som näringsidkaren tillhandahåller,

3) specialfinansieringsbolag som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998).

Anmälningsplikten gäller förutom de näringsidkare som avses i 1 och 2 mom. även andra näringsidkare till vilka kreditgivarens rättigheter till följd av ett kreditavtal som ska anmälas med stöd av 6 § har överförts.

17 §

Folkpensionsanstaltens anmälningsplikt

Folkpensionsanstalten ska till det positiva kreditupplysningsregistret anmäla sådan borgensfordran på studielån som avses i 38 § i lagen om studiestöd (65/1994).

18 §

Skyldighet att anmäla sig hos Inkomstregisterenheten

En anmälningsskyldig ska senast en månad innan uppgifter börjar anmälas anmäla sig hos Inkomstregisterenheten som anmälningsskyldig enligt denna lag. Denna skyldighet gäller dock inte Folkpensionsanstalten.

Inkomstregisterenheten fattar beslut om att öppna förbindelser för anmälan av uppgifter till registret när enheten har fått tillräckliga uppgifter för konstaterande av anmälningsskyldigheten och öppnande av ett tekniskt gränssnitt.

19 §

Anmälan av uppgifter till det positiva kreditupplysningsregistret

En anmälningsskyldig ska trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter till det positiva kreditupplysningsregistret anmäla de uppgifter som avses i 5 § 1 mom., 7—13 § och 14 § 4 mom. (*uppgifter som omfattas av anmälningsplikten*) samt ändringar av dessa, till den del den anmälningsskyldige får tillgång till uppgifterna genom skäliga åtgärder. Folkpensionsanstalten ska anmäla ovan avsedda uppgifter med undantag för de uppgifter som avses i 8, 11 och 12 §.

I fråga om krediter som omfattas av ett betalningsprogram enligt 23 § i lagen om skuldsanering för privatpersoner eller som omfattas av en skuldsanering som ingår i ett saneringsprogram som

Riksdagens svar RSv 93/2022 rd

fastställts i enlighet med lagen om företagssanering anmäls dock endast de uppgifter som avses i 7 § 1 mom. och 9 och 13 §.

De uppgifter som omfattas av anmälningsplikten ska anmälas med hjälp av ett tekniskt gränssnitt.

Uppgifterna kan av grundad anledning anmälas också på något annat elektroniskt informationssäkert sätt.

Anmälningar till det positiva kreditupplysningsregistret ska verifieras med en elektronisk underskrift eller på något annat godtagbart sätt.

Skatteförvaltningen får meddela närmare föreskrifter om gränssnitt som avses i 3 mom., om andra elektroniska informationssäkra sätt som avses i 4 mom. och om förfaranden för uppfyllande av anmälningsplikten.

20 §

Tidsfrist för anmälan av uppgifter

De uppgifter som omfattas av anmälningsplikten ska anmälas senast den kalenderdag som följer på den dag då kreditavtalet ingicks.

Sådana ändringar av de uppgifter som omfattas av anmälningsplikten som gjorts efter det att kreditavtalet ingicks ska anmälas senast den andra vardagen efter det att uppgifterna ändrats. Ändringar i de uppgifter som avses i 8 § 1 punkten ska dock anmälas senast när de uppgifter som avses i 10 § anmäls följande gång till registret.

När en kredit drivs in i ett utskökningsförfarande enligt utskökningsbalken (705/2007) ska de uppgifter som avses i 2 mom. dock anmälas senast den andra vardagen efter det att medlen har redovisats till den anmälningsskyldige och denne har fått kännedom om vilken fordran redovisningen hänför sig till.

4 kap.

Utlämnande av uppgifter ur det positiva kreditupplysningsregistret

21 §

Utlämnande av uppgifter till kreditgivare

För bedömning av en konsuments kreditvärdighet och för kontroll av att uppgifterna om en konsument är aktuella får trots sekretessbestämmelserna i 22 § avsedda uppgifter lämnas ut ur det positiva kreditupplysningsregistret till sådana näringsidkare som med stöd av konsumentskyddslagen är skyldiga att bedöma konsumentens kreditvärdighet eller att kontrollera att uppgifterna om konsumenten är aktuella.

Trots sekretessbestämmelserna får i 22 § avsedda uppgifter dessutom lämnas ut ur registret till näringsidkare som avses i 16 § 1 och 2 mom.

1) för bedömning av gäldenärens kreditvärdighet för ingående av ett kreditavtal eller för höjning av kreditbeloppet eller kreditgränsen i situationer som avses i 6 § 1 mom. 2 punkten,

Riksdagens svar RSv 93/2022 rd

2) för bedömning av gäldenärens kreditvärdighet när denne ansöker om någon annan ändring i villkoren i situationer som avses i 1 mom. eller i 1 punkten i detta moment än höjning av kreditbeloppet eller kreditgränsen, om ändringen förutsätter bedömning av gäldenärens kreditvärdighet,

3) för ställande eller godkännande av borgen eller tredjemanspant, om borgen eller pantsättningen ställs som säkerhet för betalning av en kredit som ska registreras i registret.

Uppgifter som fås ur det positiva kreditupplysningsregistret får inte behandlas för andra ändamål än de i 1 och 2 mom. angivna ändamålen för vilka uppgifterna har lämnats ut ur registret. Kreditgivaren får dock lämna ut sådana uppgifter som kreditgivaren är i besittning av till statskontoret i samband med ansökan om ersättning enligt lagen om statsborgen för ägarbostadslån (204/1996) samt till borgensmannen och pantgivaren, om det är fråga om uppfyllande av informationsplikten enligt 12 och 14 § i lagen om borgen och tredjemanspant (361/1999) eller om den registrerade har gett sitt samtycke till att uppgifterna lämnas ut till borgensmannen eller pantgivaren.

Bestämmelserna i 1—3 mom. hindrar inte kreditgivaren från att använda uppgifter som finns i det positiva kreditupplysningsregistret om dennes kunder, för att fullgöra sina i lag föreskrivna skyldigheter i samband med hanteringen av kreditrisker.

Uppgifterna lämnas ut via ett tekniskt gränssnitt i form av en kreditupplysningsrapport.

Uppgifterna kan av grundad anledning även lämnas ut på något annat elektroniskt informationssäkert sätt.

Skatteförvaltningen får meddela närmare föreskrifter om gränssnitt som avses i 5 mom. och om andra elektroniska informationssäkra sätt som avses i 6 mom.

22 §

Uppgifter som lämnas till kreditgivare

För de ändamål som anges i 21 § 1 och 2 mom. får följande uppdaterade basuppgifter lämnas ut ur det positiva kreditupplysningsregistret:

- 1) en persons personbeteckning,
- 2) det sammanlagda antalet kreditgivare som beviljat en person krediter och förmedlare av person-till-person-lån som förmedlat krediterna,
- 3) det sammanlagda antalet krediter som en person har,
- 4) det sammanlagda beloppet av den senast betalda amorteringen, räntorna och kostnaderna för en persons samtliga andra krediter i samma valuta än leasingavtal,
- 5) det sammanlagda beloppet av den senast betalda månatliga betalningsposten för en persons samtliga leasingavtal i samma valuta,
- 6) det sammanlagda antalet krediter där en person är borgensman.

För de ändamål som avses i 21 § 1 och 2 mom. får följande uppdaterade kreditspecifika uppgifter lämnas ut ur det positiva kreditupplysningsregistret:

- 1) uppgifter om huruvida det är fråga om en engångskredit eller en fortlöpande kredit samt om huruvida det är fråga om ett leasingavtal,
- 2) datum för ingående av kreditavtalet,
- 3) antalet gäldenärer,
- 4) kreditvalutan,
- 5) gäldenärens företags- och organisationsnummer samt firma,

Riksdagens svar RSv 93/2022 rd

6) i fråga om engångskrediter kreditens ändamål, sista förfallodag enligt betalningsprogrammet, beviljat och lyft kreditbelopp, kreditens saldo efter amorteringen, kreditens amorteringsintervall samt, om krediten betalas i en post eller om den sista betalningsposten enligt kreditavtalet är betydligt större än den regelbundna betalningsposten, kreditens amorteringssätt,

7) i fråga om fortlöpande krediter uppgift om den kreditgräns som beviljats, det senast lyfta beloppet och värderingsdagen för krediten,

8) uppgift om huruvida det ställts en säkerhet för krediten samt typen av säkerhet,

9) i fråga om leasingavtal det datum då avtalet börjar gälla, om detta avviker från det datum då kreditavtalet ingicks, samt den avtalade slutliga köpesumman, om avtalet förutsätter inlösen,

10) start- och slutdatum för en amorteringsfri period, om högst ett år har förflutit från periodens slut,

11) förfallodagen för en betalningspost som försenats med minst 60 dagar och beloppet av den obetalda betalningsposten samt uppgift om uppsägning av krediten, om krediten till följd av detta har förfallit till betalning i sin helhet,

12) uppgift om att den registrerade har krävt att behandlingen av personuppgifter begränsas med stöd av artikel 18 i den allmänna dataskyddsförordningen.

I fråga om krediter som omfattas av ett betalningsprogram enligt 23 § i lagen om skuldsanering för privatpersoner eller av ett saneringsprogram som har fastställts enligt lagen om företagssanering får det trots sekretessbestämmelserna endast lämnas ut uppgifter som avses i 1 mom. 1—3 och 6 punkten och 2 mom. 5 och 12 punkten samt uppgift om att krediten omfattas av ett sådant program.

För de ändamål som anges i 21 § 1 och 2 mom. får det ur det positiva kreditupplysningsregistret lämnas ut sådana uppgifter om brutto- och nettoinkomster som har beräknats enligt de uppgifter som mottagits ur inkomstregistret för de senaste 12 månaderna.

För de ändamål som anges i 21 § 1 och 2 mom. får det ur det positiva kreditupplysningsregistret lämnas ut uppgift om ett i 15 § avsett frivilligt kreditförbud och om orsaken till anteckningen om förbudet.

Om den person vars uppgifter begärs ur registret har avlidit, får trots sekretessbestämmelserna endast uppgift om personens död och dödsdagen lämnas ut ur registret.

23 §

Lämnande av uppgifter till fysiska personer

Den som inhämtar uppgifter om en fysisk person ur det positiva kreditupplysningsregistret för att använda dem för ändamål som anges i 21 § 1 eller 2 mom., ska se till att den fysiska personen på förhand kan få information om användningen av uppgifterna och om ur vilket register uppgifterna inhämtas.

Om en fysisk persons kreditansökan har avvisats på basis av uppgifter i det positiva kreditupplysningsregistret, ska den som har inhämtat uppgifterna ur registret omedelbart efter beslutet underrätta personen i fråga om att kreditupplysning använts och om vilket register uppgifterna härstammar från.

Riksdagens svar RSv 93/2022 rd

24 §

Utlämnande av uppgifter till vissa myndigheter

Inkomstregisterenheten får trots sekretessbestämmelserna ur det positiva kreditupplysningsregistret lämna ut nödvändiga uppgifter till myndigheter för följande ändamål:

1) till Finlands Bank för skötseln av bankens uppgifter enligt 3 § 1 mom. och 2 mom. 3 och 4 punkten i lagen om Finlands Bank (214/1998),

2) till Verket för finansiell stabilitet för skötseln av verkets uppgifter enligt 1 kap. 4 § 1 mom. 1, 2, 5, 6, 8 och 9 punkten i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014),

3) till Finansinspektionen för skötseln av Finansinspektionens uppgifter enligt 3 § 1 mom., 2 mom. 1, 2 och 6 punkten samt 3 mom. 1, 2, 4, 5, 7, 8 och 12 punkten i lagen om Finansinspektionen,

4) till konsumentombudsmannen för skötseln av konsumentombudsmannens lagstadgade tillsynsuppgifter,

5) till Konkurrens- och konsumentverket för utredning av en konkurrensbegränsnings innehåll, ändamål och verkningar samt för utredning av konkurrensförhållandena och för bedömning av företagsförvärv som avses i 4 kap. i konkurrenslagen (948/2011) eller ett förfarande eller en struktur som avses i 4 a kap. i den lagen och dess verkningar och för utförande av uppgifter enligt 2 § 1 mom. 1 och 5 punkten i lagen om Konkurrens- och konsumentverket (661/2012).

Inkomstregisterenheten får trots sekretessbestämmelserna även lämna ut uppgifter ur det positiva kreditupplysningsregistret till Statistikcentralen för statistikföring.

25 §

Utlämnande av uppgifter när den registrerade kräver begränsning av behandlingen

Uppgifterna får lämnas ut för de ändamål som anges i 21 och 24 § trots vad som i artikel 18.1 a i den allmänna dataskyddsförordningen föreskrivs om den registrerades rätt att kräva att den personuppgiftsansvarige begränsar sin behandling av personuppgifter, om den registrerade bestrider personuppgifternas korrekthet.

26 §

Utlämnande av logguppgifter

Inkomstregisterenheten får trots sekretessbestämmelserna till en anmälningsskyldig och till en annan aktör, till vilken uppgifter med stöd av 21 och 24 § har lämnats ut, lämna ut logguppgifter som hänför sig till den anmälningsskyldiges eller aktörens behandling av uppgifter, om uppgifterna är nödvändiga för uppföljningen och övervakningen av den anmälningsskyldiges eller aktörens egen verksamhet. Innan logguppgifter lämnas ut får Inkomstregisterenheten kräva en redogörelse för på vilket sätt de uppgifter som lämnas ut kommer att användas och skyddas.

Riksdagens svar RSv 93/2022 rd

27 §

E-tjänsten för fysiska personer

En fysisk person har rätt att via registrets e-tjänst se de uppgifter om sig själv som registrerats i det positiva kreditupplysningsregistret samt att få information om de mottagare som den registrerades kreditupplysningar har lämnats ut till med stöd av 21 § samt information om de uppgifter som lämnats ut ur registret med stöd av 22 §.

En fysisk person har i fråga om sitt eget borgensansvar rätt att i e-tjänsten endast se följande uppgifter om huvudskulden som registrerats i det positiva kreditupplysningsregistret:

1) den anmälningsskyldiges namn och företags- och organisationsnummer samt det namn eller den bifirma som den anmälningsskyldige använder vid marknadsföringen,

2) gäldenärens namn,

3) uppgift om huruvida det är fråga om en engångskredit eller en fortlöpande kredit samt om huruvida det är fråga om ett leasingavtal,

4) i fråga om engångskrediter kreditens saldo efter amorteringen och sista förfallodagen enligt betalningsprogrammet,

5) i fråga om fortlöpande krediter det belopp som använts av krediten och värderingsdagen för krediten.

En fysisk person kan via e-tjänsten även göra, uppdatera och radera en i 15 § avsedd anteckning om frivilligt kreditförbud.

E-tjänsten får användas avgiftsfritt av en fysisk person.

27 a §

Kreditgivarens ansökan om att få tillgång till uppgifterna

En förutsättning för utlämnande av uppgifter ur det positiva kreditupplysningsregistret är ett beslut som utfärdas efter ansökan av kreditgivaren. Av ansökan ska framgå användningsändamålet för uppgifterna och vid behov andra rättsliga grunder för erhållande av uppgifter. Till ansökan ska fogas en utredning om hur skyddet av uppgifterna har ordnats och om tillsynen över användningen av dem.

Inkomstregisterenheten fattar ett beslut som ger kreditgivaren rätt att få uppgifter, när kreditgivaren har lagt fram en tillräcklig utredning om företaget och dess verksamhet, användningsändamålet för uppgifterna samt skyddet av uppgifterna och tillsynen över användningen av dem, om de lagstadgade förutsättningarna för kreditgivarens rätt att få uppgifter uppfylls. Inkomstregisterenheten har rätt att vägra ge ut uppgifter eller återkalla ett beslut, om de förutsättningar för utlämnande av uppgifter som anges i denna lag eller någon annanstans i lag inte uppfylls.

Riksdagens svar RSv 93/2022 rd

5 kap.

Tillsyn

28 §

Tillsynsmyndigheter och uppmaning

Uppfyllandet av anmälningssplikten enligt 16, 19, 20 § och fullgörandet av anmälningsskyldigheten enligt 18 § övervakas av Finansinspektionen. När det gäller i 3 § i lagen om registrering av aktörer som bedriver indrivningsverksamhet (411/2018) avsedda aktörer som bedriver indrivningsverksamhet och i 2 § i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare avsedda kreditgivare och kreditförmedlare övervakas uppfyllandet av anmälningssplikten och fullgörandet av anmälningsskyldigheten dock av Regionförvaltningsverket i Södra Finland.

Om Inkomstregisterenheten upptäcker brister i uppfyllandet av den anmälningssplikt som avses i 16, 19 och 20 § eller i fullgörandet av den anmälningsskyldighet som avses i 18 §, kan enheten uppmana den anmälningsskyldige i fråga att avhjälpa bristerna inom utsatt tid. Om den anmälningsskyldige trots uppmaning inte avhjälper bristerna, kan Inkomstregisterenheten lämna över ärendet till Finansinspektionen eller Regionförvaltningsverket i Södra Finland för inledande av tillsynsåtgärder.

29 §

Tillsynsmyndighetens och Inkomstregisterenhetens rätt att få uppgifter

Finansinspektionen och Regionförvaltningsverket i Södra Finland har trots sekretessbestämmelserna rätt att av anmälningsskyldiga och Inkomstregisterenheten få de uppgifter som är nödvändiga för tillsynen över att anmälningssplikten enligt 16, 19 och 20 § uppfylls och anmälningsskyldigheten enligt 18 § fullgörs. Inkomstregisterenheten har rätt att lämna ut uppgifter på eget initiativ eller på begäran.

Finansinspektionen och Regionförvaltningsverket i Södra Finland har trots sekretessbestämmelserna rätt att till Inkomstregisterenheten på eget initiativ eller på begäran lämna ut de uppgifter som är nödvändiga för att utreda ett tillsynsärende som hänför sig till uppfyllandet av den anmälningssplikt som avses i 16, 19 och 20 § och till fullgörandet av den anmälningsskyldighet som avses i 18 §.

30 §

Vite

Om en anmälningsskyldig försummar sin anmälningssplikt enligt 16, 19 eller 20 § eller sin anmälningsskyldighet enligt 18 § eller sin skyldighet enligt 29 § att lämna uppgifter och försummen inte är ringa, kan tillsynsmyndigheten vid vite ålägga den anmälningsskyldige att uppfylla sin plikt eller fullgöra sin skyldighet. Vite kan, om det föreligger särskilda skäl, även föreläggas en person som är anställd hos den anmälningsskyldige, eller någon annan som handlar för den anmälningsskyldiges räkning.

Riksdagens svar RSv 93/2022 rd

Vitet döms ut av tillsynsmyndigheten.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

31 §

Avgifter som tas ut för uppgifterna

Inkomstregisterenheten har rätt att avgiftsfritt få de uppgifter som anmäls till det positiva kreditupplysningsregistret.

De i 24 och 28 § nämnda myndigheterna har rätt att avgiftsfritt få de uppgifter som avses i denna lag.

För utlämnande av uppgifter ur det positiva kreditupplysningsregistret till en aktör som avses i 21 § tas det ut en avgift. Bestämmelser om grunderna för avgifter finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

32 §

Bevaringstid för uppgifterna

De uppgifter som registrerats i det positiva kreditupplysningsregistret avförs ur registret enligt följande:

1) i fråga om engångskrediter de uppgifter som avses i 7—9 och 11 § samt 10 § 1 mom., 10 § 2 mom. 5 punkten och 14 § 4 mom. två år efter det att krediten i sin helhet har betalats,

2) i fråga om fortlöpande krediter de uppgifter som avses i 7—9 § samt 10 § 1 mom. och 14 § 4 mom. två år efter det att kreditavtalet har löpt ut,

3) de uppgifter som avses i 10 § 2 mom. 1—4 punkten och 3 mom. samt 14 § 1 mom. två år efter att de registrerats i registret,

4) de uppgifter om dröjsmål med betalningar som avses i 12 §, när uppgiften om att dröjsmål med en betalning inte längre föreligger har överförts till registret, och uppgiften om uppsägning, när en kredit som sagts upp har betalats i sin helhet,

5) de uppgifter som avses i 13 §, när betalningsprogrammet eller saneringsprogrammet har upphört eller förfallit,

6) information om vilka uppgifter som lämnats ut med stöd av 15 och 21 § fem år efter den tidpunkt då uppgifterna lämnades ut,

7) andra i 15 § avsedda uppgifter än information om vilka uppgifter som lämnats ut, när anteckningen om frivilligt kreditförbud har avförts,

8) uppgift om att den registrerade har krävt att behandlingen av personuppgifter begränsas med stöd av artikel 18.1 i den allmänna dataskyddsförordningen eller att dataombudsmannen har utfärdat ett föreläggande om begränsning av behandlingen, när det inte längre är nödvändigt att begränsa behandlingen.

Riksdagens svar RSv 93/2022 rd

33 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Närmare bestämmelser om de tekniska och innehållsmässiga detaljerna i fråga om de i 7—15 § avsedda uppgifter som registreras i det positiva kreditupplysningsregistret samt i fråga om de uppgifter som anmäls till registret med stöd av 19 § 1 och 2 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

33 a §

Sökande av ändring

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

34 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 . Bestämmelserna i 6 § 1 mom. 2 punkten, 16 § 2 mom. och 19 § 4 mom. träder dock i kraft först den 1 december 2025 och bestämmelserna i 21 § 2 mom. 1 punkten och 6 mom. träder i kraft först den 1 april 2026.

Bestämmelserna i 16 § 1 och 3 mom., 17 och 18 §, 19 § 1–3 mom., 20 § och 5 kap. tillämpas först från och med den 1 februari 2024 och bestämmelserna i 15 § och i 4 kap. först från och med den 1 april 2024.

En i denna lag avsedd anmälningsskyldig som beviljar i 6 § 1 mom. 1 punkten avsedda krediter ska anmäla sig hos Inkomstregisterenheten som anmälningsskyldig kreditgivare med stöd av denna lag tidigast den 2 oktober 2023 och senast den 30 november 2023, och en anmälningsskyldig som beviljar i 6 § 1 mom. 2 punkten avsedda krediter tidigast den 1 augusti 2025 och senast den 31 oktober 2025.

En i denna lag avsedd anmälningsskyldig ska till det positiva kreditupplysningsregistret anmäla uppgifter som omfattas av anmälningsplikten om i 6 § 1 mom. 1 punkten avsedda gällande kreditavtal tidigast den 1 februari 2024 och senast den 31 mars 2024, och om i 6 § 1 mom. 2 punkten avsedda kreditavtal tidigast den 1 december 2025 och senast den 31 mars 2026, till den del uppgifterna är tillgängliga för den anmälningsskyldige genom skäligen åtgärder.

Skatteförvaltningen får meddela de anmälningsskyldiga närmare föreskrifter om tidtabellen för anmälan av de uppgifter som avses i 4 mom.

Lag

om ändring av 7 kap. 14 § och 7 a kap. 11 § i konsumentskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i konsumentskyddslagen (38/1978) 7 kap. 14 § 1 mom. och 7 a kap. 11 § 1 mom., sådana de lyder, 7 kap. 14 § 1 mom. i lag 207/2013 och 7 a kap. 11 § 1 mom. i lag 851/2016, som följer:

7 kap.

Konsumentkrediter

14 §

Skyldighet att bedöma en konsuments kreditvärdighet

Innan ett kreditavtal ingås ska kreditgivaren bedöma om konsumenten har förutsättningar att fullgöra sina skyldigheter enligt kreditavtalet (*konsumentens kreditvärdighet*). Bedömningen ska grundas på tillräckliga kreditupplysningsregisteruppgifter och andra uppgifter om konsumentens inkomster och övriga ekonomiska förhållanden.

7 a kap.

Konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom

11 §

Skyldighet att bedöma en konsuments kreditvärdighet

Innan ett kreditavtal ingås ska kreditgivaren noggrant bedöma konsumentens kreditvärdighet. Bedömningen ska grundas på behövliga, tillräckliga och proportionella kreditupplysningsregisteruppgifter och andra uppgifter om konsumentens inkomster och utgifter samt övriga ekonomiska förhållanden. Uppgifternas riktighet ska kontrolleras på behörigt sätt.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 93/2022 rd

Lag

om ändring av lagen om inkomstdatasystemet

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om inkomstdatasystemet (53/2018) en ny 13 a § som följer:

13 a §

Utlämnande av uppgifter till det positiva kreditupplysningsregistret

Trots sekretessbestämmelserna får följande uppgifter för säkerställande av deras riktighet samt för utförande av i lagen om ett positivt kreditupplysningsregister (/) avsedda uppgifter lämnas ut ur inkomstdatasystemet till det positiva kreditupplysningsregistret som Inkomstregisterenheten förvaltar:

- 1) uppgifter som avses i 9 § 1 mom. 1 och 2 punkten,
- 2) uppgifter som är nödvändiga för beräkning av de brutto- och nettoinkomster som avses i 14 § 1 och 2 mom. i lagen om ett positivt kreditupplysningsregister.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av kreditupplysningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kreditupplysningslagen (527/2007) 12 § 1 mom. 2 punkten och 17 § 1 mom. 4 punkten, sådana de lyder i lag 331/2022, och
fogas till 1 §, sådan den lyder i lag 331/2022, ett nytt 2 mom. som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Bestämmelser om kreditupplysningar som registreras i det positiva kreditupplysningsregistret och om annan behandling av dem finns i lagen om ett positivt kreditupplysningsregister (/). Bestämmelserna i 2 kap. i denna lag tillämpas dock även på behandlingen av uppgifter som erhållits ur det positiva kreditupplysningsregistret.

Riksdagens svar RSv 93/2022 rd

12 §

Identifieringsuppgifter och uppgifter om handlingsbehörighet

I ett kreditupplysningsregister får om fysiska personer registreras nödvändiga identifieringsuppgifter samt

2) uppgift om kreditförbud som personen själv har anmält eller som den som bedriver kreditupplysningsverksamhet har tagit emot ur det positiva kreditupplysningsregistret.

17 §

Lagringstider för identifieringsuppgifter och uppgifter om handlingsbehörighet

Identifieringsuppgifter och uppgifter om handlingsbehörighet som gäller en fysisk person ska avföras ur kreditupplysningsregistret som följer:

4) av en fysisk person anmält kreditförbud så snart personen begär detta eller så snart informationen om att kreditförbudet har avförts har förmedlats från det positiva kreditupplysningsregistret.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 27.6.2022

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare